

Sygn. akt II PK 241/11

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa M. A.

przeciwko C. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zadośćuczynienie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 stycznia 2012 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w .

z dnia 27 maja 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. wyrokiem z dnia 27 maja 2011 r., w sprawie z powództwa M. A. przeciwko C. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. o zadośćuczynienie, na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego, Sądu Pracy i Ubezpieczeń w G. z dnia 2 grudnia 2010 r., oddalił apelację.

Pozwana zaskarżyła ten wyrok skargą kasacyjną w całości, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego: art. 94³ § 2 k.p. art. 94³ § 3 k.p., poprzez ich błędną wykładnię, a także naruszenie przepisów prawa procesowego mających istotny wpływ na wynik sprawy: art. 227 k.p.c., poprzez uznanie wyłącznej odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej za stan zdrowia psychicznego

powódki ujawniony w 2007 r., co wynika z nieuzasadnionego zaniechania przeprowadzenia wnioskowanych przez pozwaną czynności dowodowych zmierzających do zgromadzenia pełnej dokumentacji lekarskiej, przede wszystkim w celu weryfikacji tego materiału przez biegłych sądowych, co doprowadziło do wyrokowania przez Sądy obu instancji w oparciu o niekompletny materiał dowodowy i miało istotny, negatywny wpływ na wynik sprawy.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, podnosząc, że: „w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na wzajemnym odniesieniu przepisów ustawy Kodeks pracy (art. 94³ § 2 i § 3) oraz ustawy Kodeks cywilny (art. 361) w celu ustalenia czy i w jakim zakresie istnieje związek przyczynowo-skutkowy między stanem zdrowia (powódki) sprzed okresu zatrudnienia u pracodawcy a stanem zdrowia (powódki) ustalonym po ustaniu stosunku pracy”, a także istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości - art. 94³ § 3 k.p. oraz art. 361 k.c. Ponadto wskazała, że „skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na: zastosowanie przez Sąd Rejonowy i Sąd Okręgowy błędnej wykładni art. 94³ § 2 i § 3 Kodeksu pracy, a w konsekwencji odniesienie wynikającej z nich ochrony prawnej do każdej konfliktowej sytuacji powstającej w miejscu pracy i w jakikolwiek sposób pozostającej w związku z zatrudnieniem; pominięcie, iż zadośćuczynienie przyznawane jest wyłącznie wtedy, gdy rozstrój zdrowia został wywołany mobbingiem, a nie wynika z uprzedniego stanu zdrowia pracownika (powódki); przyjęcie dla interpretacji art. 94³ § 2 Kodeksu pracy wykładni pozajęzykowej, rozszerzającej zamiast wykładni językowej opartej o definicję legalną, a w konsekwencji zastosowanie błędnej wykładni tego przepisu - wbrew podstawowej zasadzie wykładni praw, która w pierwszym rzędzie nakazuje posługiwanie się wykładnią językową wówczas gdy ustawodawca wprowadził do systemu prawnego definicję legalną jako wiążące rozumienie poszczególnych terminów prawnych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi.

Skarżąca powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, jednakże takiego zagadnienia prawidłowo nie formułuje. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie – wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne). Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., sygn. akt II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia tych wymagań przedstawiane w niniejszej skardze zagadnienie prawne. Co więcej, z jego treści wynika, że nie tyle chodzi o wykładnię przepisów prawa w ujęciu abstrakcyjnym, lecz ich zastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy. Podkreślić więc należy, że nie spełnia warunku z art. 398⁴ § 1 pkt 3 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

wskazanie w skardze kasacyjnej zagadnienia prawnego, które dotyczy zastosowania w sprawie konkretnego przepisu, a nie abstrakcyjnego problemu związanego z jego wykładnią (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., I UZ 47/06, OSNP 2008 nr 7-8, poz. 11).

Także gdy idzie o potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, to nie zostały przedstawione argumenty przekonujące o tym, że skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania przez Sąd Najwyższy. Przede wszystkim wskazać należy, że nie sprecyzowano, czy potrzeba interpretacji przepisów art. 94³ § 3 k.p. oraz art. 361 k.c. motywowana jest występowaniem poważnych wątpliwości co do ich dotychczasowej wykładni, czy też może stwierdzeniem występujących na ich tle rozbieżności w orzecznictwie sądów. Co za tym idzie, skarżąca nie wskazała, na czym jej zdaniem polegają związane z tym poważne wątpliwości, ani nie przedstawiła rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów. Trzeba przy tym zauważyć, że potrzeba wykładni przepisów prawnych występuje, jeżeli co do konkretnego przepisu prawnego brak jednolitej lub utrwalonej judykatury, zwłaszcza judykatury Sądu Najwyższego albo też przyjęta i dominująca wykładnia jest oczywiście błędna lub kontrowersyjna. Skarżący powinien bądź to wskazać argumentację przemawiającą za zmianą dotychczasowej wykładni, bądź też wykazać, że dany przepis prawny, chociaż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wyjaśnienia i powinien zostać zinterpretowany przez Sąd Najwyższy. Inaczej rzecz ujmując, potrzeba wykładni przepisu budzącego poważne wątpliwości lub wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) zachodzi wtedy, kiedy jego niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie bądź kiedy przepis ten nie doczekał się wykładni w kierunku wskazywanym przez skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK104/08, LEX nr 42436, z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231). Wniosek skarżącej żadnej argumentacji tego rodzaju nie zawiera, a z jego uzasadnienia wynika, że nie chodzi o wątpliwości interpretacyjne na tle powyższych przepisów, ale o ich zastosowanie w przywołanych w skardze okolicznościach faktycznych, zresztą niepokrywających z okolicznościami wynikającymi z podstawy faktycznej wyroku.

Odnosząc się natomiast do tezy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy wskazać, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego oczywista zasadność skargi kasacyjnej zwykle wynika z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, iż skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta "oczywistość" i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Skarżąca wskazuje na oczywiste (kwalifikowane) naruszenie art. 94³ § 2 i § 3 k.p., ale z przytoczonej argumentacji wynika, że naruszeń tych upatruje na podstawie okoliczności faktycznych niewynikających z podstawy faktycznej wyroku. Nie ustalono w niej bowiem, aby: negatywne wobec powódki zachowania miały charakter incydentalny, nie miały w zamiarze poniżenie powódki, nie powodowały u niej zaniżonej oceny przydatności zawodowej ani też, że izolacja powódki w grupie zawodowej stanowiła skutek „jednostronnego i niewynikającego z mobbingu zaprzestania kontaktów z grupą pracowniczą”. To samo dotyczy przyczyn rozstroju zdrowia powódki, który - w ocenie skarżącej - należy wiązać z jej stanem psychicznym istniejącym przed podjęciem zatrudnienia się w C. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. W istocie zatem pod pozorem

kwalfikowanego naruszenia prawa materialnego skarżąca podnosi zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., niedopuszczalny w postępowaniu kasacyjnym ze względu na treść art. art. 398³ § 3 k.p.c.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji postanowienia.